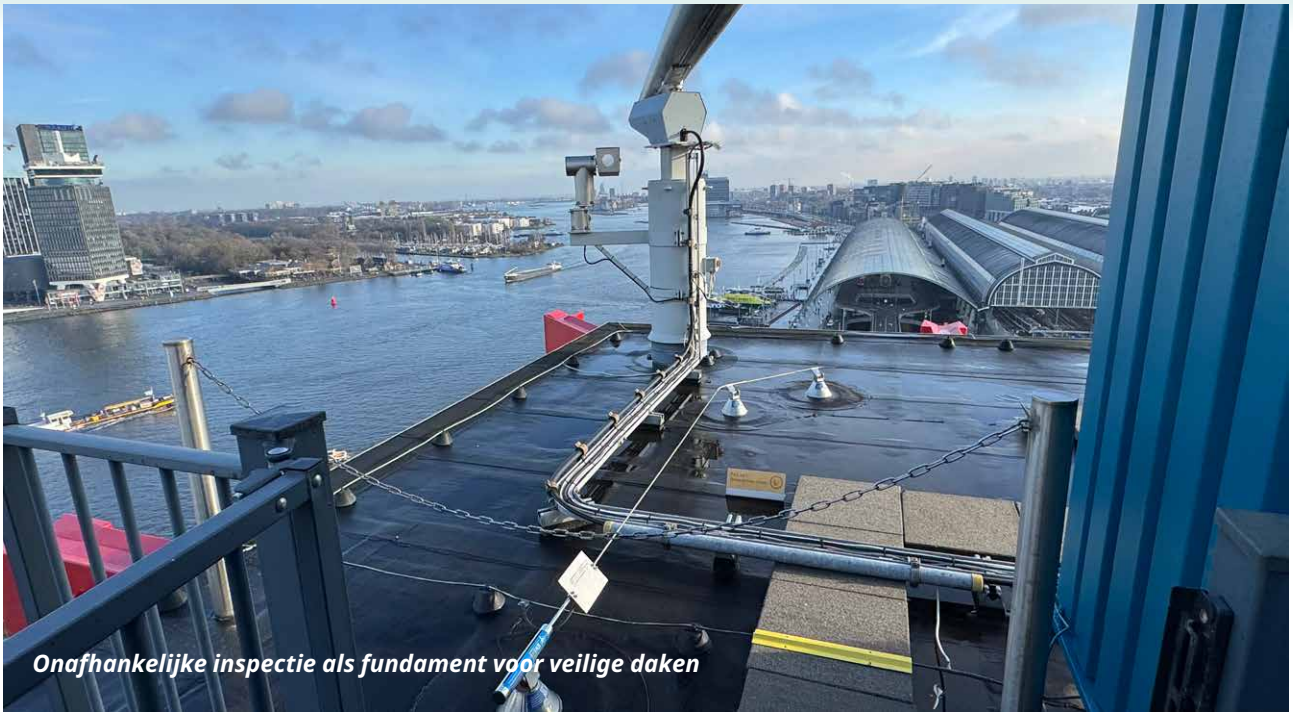

Onafhankelijke inspectie als fundament voor veilige daken

Objectieve toetsing van valbeveiliging en integrale dakveiligheid

De functie van het dak is in korte tijd fundamenteel veranderd. Waar het vroeger primair diende als gebouwafsluiting, is het vandaag een technische werkvloer. Zonnepanelen, luchtbehandelingskasten, warmtepompen en kabeltracés maken het dak tot een intensief gebruikte ruimte.

Met die ontwikkeling nemen ook aansprakelijkheid, toezicht en verzekeringsvoorwaarden toe. De vraag is niet langer óf er valbeveiliging aanwezig is, maar of deze aantoonbaar veilig en passend is voor het actuele gebruik. Volgens Maurice Fakkeldij van SkySafety Group ontstaat echte dakveiligheid niet bij installatie, maar bij onafhankelijke toetsing. “De aanwezigheid van een ankerpunt of kabelsysteem is geen garantie voor veiligheid. Veiligheid begint bij aantoonbare conformiteit.”

Van aanwezigheid naar aantoonbare conformiteit In de praktijk blijken veel daken voorzien van systemen die ooit correct zijn aangebracht, maar waarvan de actuele status onduidelijk is. Tijdens inspecties worden regelmatig situaties aangetroffen waarbij:

- bevestigingen niet (meer) aansluiten op de onderconstructie;
- corrosievorming de draagkracht beïnvloedt;
- kabelspanningen buiten specificatie liggen;
- systemen zijn aangepast zonder herkeuring;
- renovaties of installatiewijzigingen het gebruik hebben veranderd.

Valbeveiliging moet aantoonbaar voldoen aan onder meer EN 795 (ankerpunten), CEN/TS 16415 (meergebruik), EN 365 (periodieke inspectie) en de verplichtingen vanuit de Arbowet en het Arbobesluit. Een systeem kan fysiek aanwezig zijn, maar zonder actuele inspectie en documentatie ontbreekt de aantoonbaarheid. In juridische zin is dat een wezenlijk verschil.

^ *Beoordeling van bevestiging, corrosie en spannings-opbouw vereist constructief inzicht.*

HET SPANNINGSVELD IN DE KETEN

Binnen de markt worden valbeveiligingssystemen vaak geleverd, gemonteerd én geïnspecteerd door dezelfde partij. Juridisch toegestaan, maar technisch ontstaat daarmee een spanningsveld: degene die het systeem

heeft ontworpen en geplaatst, beoordeelt zijn eigen werk. Objectieve inspectie vraagt om onafhankelijkheid. Zodra inspectie samenvalt met commercieel belang, ontstaat het risico dat beoordeling en advies worden beïnvloed door leverings- of vervangingsbelangen. SkySafety Group opereert daarom uitsluitend als onafhankelijke inspectieorganisatie en levert of monteert geen systemen. Volgens Fakkeldij is die scheiding essentieel voor geloofwaardige veiligheid. “Zodra inspectie en verkoop door elkaar lopen, ontstaat ruis. Veiligheid vraagt om een zuivere beoordeling, los van commerciële belangen.”

DAKVEILIGHEID IS INTEGRAAL

Dakveiligheid is meer dan valbeveiliging alleen. Een integrale beoordeling omvat onder meer:

- Toetreding tot het dak (ladders, trappen, kooiladders, ladderborging)
- Collectieve voorzieningen zoals randbeveiliging
- Looproutes en veilige werkzones
- Penduleafstanden en valfactoren
- Doorvalgevaar bij lichtstraten
- Positie en bereikbaarheid van technische installaties
- Conditie van bevestigingsmiddelen en dakopbouw

Een kabelsysteem kan technisch correct functioneren, maar wanneer installaties buiten het veilige werkgebied worden geplaatst, ontstaat alsnog een risicovolle situatie. Veiligheid moet altijd worden beoordeeld in relatie tot het daadwerkelijke gebruik.

Wijzigingen in installaties en dakgebruik vragen om herbeoordeling.

TECHNISCHE DIEPGANG VEREIST CONSTRUCTIEF INZICHT

Een periodieke inspectie conform EN 365, uitgevoerd in relatie tot de geldende ontwerpnorm van het systeem, is meer dan een visuele controle. Een inhoudelijk correcte beoordeling omvat onder meer:

- mechanische controle van ankerpunten;
- beoordeling van bevestiging en constructie;
- analyse van krachtenwerking en mogelijke penduleafstanden;
- controle op corrosie en vervorming;
- verificatie van documentatie en certificaten.

Een ankerpunt is slechts zo sterk als de onderconstructie waarin het is bevestigd. De draagkracht wordt niet uitsluitend bepaald door het product, maar door de interactie tussen bevestiging, dakopbouw en belastingrichting. Zonder constructief inzicht blijft inspectie oppervlakkig.

JURIDISCHE ZORGPLICHT EN RISICOBEHEERSING

Werkgevers hebben op grond van de Arbowet een expliciete zorgplicht. Ook gebouweigenaren dragen verantwoordelijkheid wanneer derden werkzaamheden uitvoeren op hun dak. Bij incidenten wordt achteraf beoordeeld:

- Is een actuele risico-inventarisatie aanwezig?
- Is de valbeveiliging aantoonbaar periodiek geïnspecteerd?
- Is de inspectie uitgevoerd door een deskundige en onafhankelijke partij?
- Zijn gebruikers adequaat geïnstrueerd?

Het ontbreken van aantoonbare inspectie kan leiden tot civielrechtelijke aansprakelijkheid, bestuurlijke sancties of bij ernstig letsel strafrechtelijke consequenties. Volgens Fakkeldij verschuift de discussie steeds vaker van aanwezigheid naar bewijsvoering. “De vraag is niet of er een systeem ligt, maar of je kunt aantonen dat het veilig is.”

Onafhankelijke inspectie van dakveiligheid is geen administratieve formaliteit, maar een essentieel onderdeel van professioneel gebouwbeheer. Het maakt veiligheid inzichtelijk, toetsbaar en verdedigbaar. ♦

Technische installaties en energieopwekking vergroten de gebruiksintensiteit van het dak en maken een integrale beoordeling van valbeveiliging noodzakelijk.

Dit artikel is te lezen op www.roof-connect.nl